

Kopeczky »szokatlan« lírai művét ráépíti...

Úgy érzem, hogy tartoztam ezzel az utómagyarazattal magának Kopeczkynek és mindazoknak, akik a *Don Juant* nemcsak mint históriájánál, beállításánál, illetve »furcsa« eszméjénél fogva rendhagyó darabot vizsgálják, de úgy is, mint a »megbotránkoztatásig« naturalizált antitézisének egy (valamiféle) hagyományos, standard szellemiség igényeivel látrehozott darabnak, amelyek — még egyszer hangsúlyozom —

Kopeczky becsületre, tiszteletre kötelező zsenijétől, a kopeczkyi etikától idegenek.

Mert, ahogyan már egyszer mondtam, Kopeczky László *Don Juanja* kizárólag a férfiasság hazug heroizmusának értelmére s annak különösen nevetséges dekadenciájára mutat, éppen most, a szexforradalom föltűnően feminizáló szakában, különös tekintettel az emberi gondolat egyre erősebb kicsillanására az említett forradalom felhői közül, a kozmikus távolságok felé!

ZÁKÁNY ANTAL

A KÉTNYELVŰSÉG JEGYÉBEN

— Az Osvit fordítói munkájáról —

A közelmúltban, amikor a Rukovet szerkesztőségében átnyújtották Kopeczky Lászlónak a *Ház* című regénye szerbhorvát nyelvű fordítását, amely az Osvit könyvkiadó gondozásában jelent meg, a magyar, horvát és szerb írók érezték, hogy egy jelentős eseménynek a szemtanúi. Egy régebben megkezdett munka folytatásának tekintették ezt az ünnepi aktust, s annak bizonyítékát látták benne, hogy az egy évtizeddel ezelőtt megkezdett fordítói tevékenység egyre szervezettebbé válik.

A sorozat első könyve Zákány Antal *Blizine i daljine (Közelségek és távolságok)* című verseskötete volt. Ezt három évvel később, 1966-ban Gajdos Tibor *Ostrvo (Sziget)* című novellagyűjteménye követte. Ezután — mind a Rukovet, mind az Osvit keretein belül — jó ideig szünetelt a fordítói munka, valószínűleg az alkotók közötti surlódások miatt. Amikor azonban megalakult a szerbhorvát nyelvű folyóirat új szerkesztősége, ismét föllendült. Egymás után jelentek meg a fiata-

labb és idősebb magyar írók munkái. Ezek között kiemelkedő helyet foglal el Deák Ferenc *Légszomj* című drámájának átültetése. Lazar Merковиć és Tomislav Vojnić gondos fordítását a Rukovet különnyomatban is kiadta.

Az első lépéseket hamarosan újabbak követik. Már az elkövetkező hetekben *Na tragu (Nyomon)* címmel elhagyja a sajtót Sáfrány Imre kritikáinak, tanulmányainak és útirajzainak gyűjteménye Sava Babić hivatott tolmácsolásában.

A jeles fordító egyébként nemcsak a vajdasági magyar írók népszerűsítésén fáradozik, hanem a magyar irodalom legkiemelkedőbb alkotásait is az ő fordításában ismerték meg a szerb és a horvát olvasók. Fáradhatatlan és igényes munkájáért nemrég megkapta a magyar PEN Klub emlékérmét. Elsősorban a modern magyar művek kötik le érdeklődését. Így például átültette szerb nyelvre Cseres Titor *Hideg napok*, az *Ember fia és farkasa*, Déry Tibor *A portugál király és Fe-*

keze István *Bogáncs* című alkotását, Lukács György *Ady-esszéjét*, Petőfi, József Attila, Radnóti, Szabó Lőrinc, Kassák Lajos, Illyés Gyula Weöres Sándor verseit. Nem kétséges, hogy — Lazar Merković mellett — egyike a kultúra ama kimagasló követeinek, akik az utóbbi évtizedben rendkívül sokat tettek a magyar irodalom megismertetése érdekében.

Az Osvit ez évi tervei igen ambíciózusak, s azok megvalósításához nagy erőfeszítésre lesz szükség.

Igy például kiadja Deák Ferenc drámáinak fordítását, közöttük az *Áfonyákat* és a *Légszomjat* is, amelyekkel a Szabadkai Népszínház magyar társulata részt vett a Sterija Játékokon. Ez újabb jelentős hozzájárulás lesz városunk kulturális hagyományainak ápolásához. Megjelenteti Petkoviics Kálmán *Reggel ötök*

fűtjűl a vicinális című dokumentumriportját, valamint Lukács Gyula *A Sárga Háztól a Csendes Donig* című krónikáját. Különös érdeklődésre tarthat számot az a kétnyelvű antológia, amely a szabadkai írónak és költőnek a főlzabradulástól napjainkig terjedő időszakban született legjobb műveit tartalmazza majd.

Kétségtelen, hogy még sokat kell tenni a fordítói tevékenység további fejlesztése érdekében. A *Ház* megjelenése jó alkalmat nyújtott számunkra arra, hogy összegezzük az eddigi eredményeket és elgondolkodjunk azon, milyen föladatak hárulnak ránk a további munkát illetően. Nem utolsósorban pedig, hogy megállapítsuk: az Osvit, a Rukovet kiadóosztálya intenzíven fáradozik azon, hogy a jugoszláviai magyar írók munkásságát megismertesse az ország más nemzetiségű olvasóival.

MARIJA ŠIMOKOVIĆ

Fordította: K. D. É.